

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора Національного
університету «Острозька академія»
№ 53 від 08 травня 2020 року

СХВАЛЕНО

Вченою радою Національного
університету «Острозька академія»
Протокол № 11 від 30 квітня 2020 року

ПОЛОЖЕННЯ

про Цифровий архів Національного університету “Острозька академія” (Репозитарій)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ТЕРМІНИ

1.1. Положення про Цифровий архів Національного університету “Острозька академія” (далі – Положення) визначає основні поняття, призначення, склад і структуру та регламентує основні засади організації та управління Репозитарієм НаУОА.

1.2. Основні терміни:

1.2.1. Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України “Про авторське право та суміжні права”, іншого закону чи договору;

1.2.2. Твір – створений автором у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов’язків: літературно-письмовий твір (книга, брошура, стаття, конспект лекції, аналітичний огляд, звіт, презентація тощо); ілюстрація, план, ескіз і пластичний твір, що стосуються науки; аудіовізуальний твір; фотографічний твір; інші твори, а також дані наукових досліджень, представлені в електронній (в тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп’ютер (ст. 433 Цивільного кодексу України, ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»);

1.2.3. Редактор – особа, яка перевіряє, редагує, вносить зміни в опис елемента без суттєвої переробки. Якщо перевірка буде успішна, то елемент буде внесений у

репозитарій, якщо ні, то він буде повернутий автору разом з редакційними коментарями.

1.2.4. Цифровий архів (Репозитарій) – це електронний архів відкритого доступу, мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, призначений для депонування інформаційних матеріалів авторами/співавторами якими є науково-педагогічні працівники, студенти, інші працівники Національного університету «Острозька академія».

1.2.5. Відкритий доступ – це безкоштовний, постійний, повнотекстовий доступ до електронних версій депонованих матеріалів з використанням браузера через мережу Інтернет.

1.2.6. Договір приєднання – ліцензійний договір приєднання, умови якого встановлені Університетом, і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (п.1 ст.634 Цивільного кодексу України);

1.2.7. Інтелектуальні права на твір включають виняткове право і особисті немайнові права;

1.2.8. Особисті немайнові права автора включають право авторства, право на ім'я, право на недоторканність твору, право на обнародування твору;

1.2.9. Виняткове (виключне) право – це майнове право особи, яка має щодо твору авторське право і (або) суміжні права, на використання цих об'єктів авторського права і (або) суміжних прав лише нею і на видачу лише цією особою дозволу чи заборону їх використання іншим особам у межах строку, встановленого Законом. Виняткове право може належати одному або декільком фізичним чи юридичним особам (правовласникам). Правовласник може на свій розсуд вирішувати або забороняти іншим особам використання результату інтелектуальної діяльності;

1.2.10. Депонування – розміщення твору в Репозитарії;

1.2.11. Депозитор – особа, яка розміщує твір в Репозитарії.

1.3. Цифровий архів Національного університету “Острозька академія” (Репозитарій) – це електронний архів, що накопичує, зберігає, розповсюджує та забезпечує доступ до наукових досліджень професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів Університету шляхом їх депонування та самодепонування, є частиною електронної колекції бібліотеки Університету. Мовами репозитарію, які використовуються для його інтерфейсу, є українська та англійська.

1.3.1. Повна офіційна назва репозитарію:

1.3.1.1. українською мовою – Цифровий архів Національного університету “Острозька академія”;

1.3.1.2. англійською мовою – Digital Repository of Ostroh Academy.

1.3.2. Адреса репозитарію в Інтернеті <https://eprints.oa.edu.ua/>.

1.4. Репозитарій формується та функціонує відповідно до таких документів:

- 1.4.1. Положення про про Цифровий архів Національного університету “Острозька академія”;
- 1.4.2. Закон України “Про авторське право і суміжні права” (№ 3792-12 від 23.12.1993) (зі змінами), що встановлює правове регулювання авторського права на комп’ютерні програми для ЕОМ, електронні видання, бази даних, літературні письмові твори;
- 1.4.3. Закон України “Про бібліотеки і бібліотечну справу” (№ 33/95-ВР від 27.01.1995) (зі змінами);
- 1.4.4. Закон України “Про Національну програму інформатизації” (№ 74/98 -ВР від 04.02.1998) (зі змінами);
- 1.4.5. Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки” (№537-V від 09.01.2007), який визначає стратегію розв’язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, національно-культурної та іншої діяльності;
- 1.4.6. Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг” (№ 851 від 22.05.2003) (зі змінами), який поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання електронних документів;
- 1.4.7. Закон України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах” (№80/94-ВР Редакція від 19.04.2014), який регулює відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах
- 1.4.8. ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання;
- 1.4.9. ГОСТ 7.82-2001 Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов (міждержавний стандарт);
- 1.4.10. Положення про Наукову бібліотеку НаУОА.

2. ПРИЗНАЧЕННЯ, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

- 2.1. Основним призначенням Репозитарію є накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства та збільшення індексу цитування наукових публікацій учених НаУОА;
- 2.2. Основними завданнями Репозитарію є:
- 2.2.1. забезпечення місця і способу централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів;

- 2.2.2. сприяння зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі;
- 2.2.3. сприяння збільшенню цитованості наукових публікацій працівників Університету шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою Інтернету;
- 2.2.4. створення надійної і доступної системи обліку публікацій навчальних і наукових творів кафедр і окремих працівників.
- 2.3. Основними функціями Репозитарію є:
  - 2.3.1. наукова, що спрямована на сприяння науково-дослідному процесу;
  - 2.3.2. освітня, що спрямована на сприяння навчальному процесу;
  - 2.3.3. довідково-інформаційна, що спрямована на задоволення інформаційних запитів з різних галузей знань;
  - 2.3.4. кумулятивна, що спрямована на поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань, та їх збереження.

3. УПРАВЛІННЯ РЕПОЗИТАРІЄМ

- 3.1. Наукова бібліотека Університету є координатором процесу функціонування Репозитарію, здійснює організаційну, методичну підтримку Репозитарію та модерування.
- 3.2. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів, оновлення програмного забезпечення та резервне копіювання даних забезпечує Інформаційно-технічний центр НаУОА.
- 3.3. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів із Репозитарію, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Редактор Цифрового архіву (Репозитарію).
- 3.4. За потребою до роботи з Репозитарієм залучаються працівники Наукової бібліотеки.

4. СКЛАД І СТРУКТУРА

- 4.1. Репозитарій є універсальним за змістом науковим зібранням.
- 4.2. Структура Репозитарію складається з підрозділів (факультетів та наукових центрів), які в свою чергу включають кафедри університету та відділи.
- 4.3. Тематичний склад Репозитарію визначається відповідно до наукового та навчального процесів університету. До Репозитарію можуть бути внесені:
  - 4.3.1. статті, монографії, підручники, лекційні і методичні матеріали, тематичні збірки, матеріали конференцій (препринти або постпринти);

- 4.3.2. наукові публікації працівників університету, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в Репозитарії з боку видавництв;
- 4.3.3. автореферати дисертацій та дисертації, що захищені працівниками Університету;
- 4.3.4. дані наукових досліджень, які були використані працівниками університету у науковій роботі, або, які є результатом наукової роботи;
- 4.3.5. інші матеріали наукового, освітнього або методичного призначення за бажанням їх автора.
- 4.4. За видами електронних ресурсів Репозитарій не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедіа ресурси, а також електронні дані наукових досліджень у стиснутому вигляді.
- 4.5. Обмеження щодо часу збереження депонованих матеріалів Репозитарію не встановлюються.
- 4.6. За рівнем доступності документи в Репозитарії можуть бути у відкритому доступі або, за бажанням автора, в авторизованому доступі.

5. ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ

- 5.1. Репозитарій використовує програмне забезпечення EPrints 3, що вільно розповсюджується під ліцензію GNU та розроблене в Університеті Саутгемптона, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати електронний Репозитарій у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.
- 5.2. Репозитарій поповнюється документами шляхом самодепонування твору автором або шляхом передачі документа до Наукової бібліотеки. Для реалізації можливості самодепонування автор повинен зареєструватися. Після реєстрації авторові надаються права депозитора.
- 5.3. Депонування:
  - 5.3.1. Депозитором може бути автор, уповноважений працівник Наукової бібліотеки або іншого підрозділу, волонтер.
  - 5.3.2. За дорученням автора його твір може розмістити у Репозитарії депозитор-бібліотекар. З цією метою автор надає у Наукову бібліотеку електронну версію твору у файловому форматі, що підтримується програмним забезпеченням. Матеріали надаються автором на змінному електронному носіїві безпосередньо у Наукову бібліотеку, або ж дистанційно на електронну адресу eprints@oa.edu.ua.
  - 5.3.3. Депозитор-бібліотекар на прохання автора може розмістити його твір раніше опублікований на університетській платформі journals.oa.edu.ua, чи будь-якому web-сайті університетських журналів.

5.4. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак, рекомендуються для використання такі формати у кожному з видів ресурсів:

Формати, що рекомендуються для застосування при розміщенні матеріалів		
Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe Reader, Microsoft Word	pdf, doc
Презентація	Microsoft PowerPoint	ppt
Таблиці	Microsoft Excel	xls
Зображення	JPEG, GIF	jpeg, gif
Аудіо	WAV, MP3	wav, mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mp4
Набори даних (текстових, числових, аудіо, відео чи комбінованих)	Архіви	rar, zip, 7z

5.5. Твори передаються у Репозитарій з обов'язковим зазначенням назви (заголовку), прізвищ авторів, анотацією та ключовими словами, мовою оригіналу та англійською мовою. Для опублікованих матеріалів обов'язковим є додавання бібліографічного опису.

5.6. Опис твору здійснюється відповідно до інструкції (<https://eprints.oa.edu.ua/8188/>).

5.7. Роботи аспірантів, магістрантів і студентів розміщуються за наявності рекомендації наукового керівника.

5.8. За проханням автора електронна публікація може вилучатися з відкритого доступу або замінюватися прихованою формою повного тексту, що здійснює уповноважений працівник Наукової бібліотеки.

6. ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ДОГОВІР ПРИЄДНАННЯ

6.1. Відкритий доступ впливає на реалізацію авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужуванні і зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виняткове право на твір автор реалізує, добровільно ухвалюючи рішення про представлення своєї публікації в Інтернет і приймаючи ліцензійний договір приєднання (<https://eprints.oa.edu.ua/cgi/users/home?screen=EPrint::View&eprintid=8189>).

6.2. Приєднуючись до ліцензійного договору автор передає Університету на безоплатній основі невиняткові права на використання твору:

6.2.1. на внесення твору у базу даних Репозитарію;

6.2.2. на відтворення твору чи його частин у електронній формі, не змінюючи її змісту;

6.2.3. на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;

6.2.4. на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;

6.2.5. на надання електронних копій твору для відкритого доступу в Інтернеті.

6.3. Приєднанням до ліцензійного договору автор підтверджує, що розміщуючи роботу у Репозитарії він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

6.4. Ліцензійним договором приєднання автор підтверджує, що на момент розміщення твору у Репозитарії лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твір ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

6.5. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує Університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

6.6. У випадку, коли твір створено у співавторстві, кожний з авторів приймає умови цього договору розміщуючи такий твір у Репозитарії.

6.7. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

6.8. Ліцензійний договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору у Репозитарії, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. В такому разі він сам або за допомогою уповноваженого працівника Наукової бібліотеки вилучає роботу з Репозитарію.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Всі зміни та доповнення до Положення схвалюються Вченою радою та затверджуються наказом ректора.

7.2. При затвердженні нової редакції попереднє Положення втрачає чинність.

Додаток 1

до Положення про Цифровий архів НаУОА

ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ДОГОВІР ПРИЄДНАННЯ